

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2025 | SV

Grassroots View – säsong 3, avsnitt 24 – Europas endemiska migrationskris: hur är läget nu och hur går vi vidare?

I detta avsnitt av vår poddsändning pratar vi om den fortsatta migrationskrisen i Europa. Den senaste blockeringen mellan Italien och Frankrike, som båda vägrade att låta Ocean Viking gå i hamn vid deras kust för att lämna av irreguljära migranter som räddats utanför Libyens kust, har gjort att frågan åter hamnat i förgrunden. Vilket är läget i den europeiska migrationspolitiken just nu? Vad har hänt med den europeiska solidariteten sedan den hårda prövningen med den syriska flyktingkrisen 2015? Hur kommer det sig att utsatta migranter hamnat i ett rättsligt ingenmansland?

Vi diskuterar frågan och söker svar tillsammans med **José Antonio Moreno Díaz**, medlem av Arbetstagargruppen vid Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och jurist med inriktning på migration och asyl, **Louise Guillaumat**, biträdande verksamhetschef vid SOS Méditerranée, den icke-statliga organisation som driver Ocean Viking och vinnare av EESK:s pris till det civila samhället 2016, samt **Tomas Miglierina**, som är Brysselkorrespondent för det offentliga schweiziska radio- och tv-bolaget SRG SSR och specialist på migration.

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDARE

Giulia Barbucci: "Nytt år, nya utmaningar"

Kära läsare!

Med ett nytt år väcks nya förhoppningar och en nyfunnen beslutsamhet att infria dem.

Under detta nya år ser jag fram emot att vi kan lämna pandemiproblemen bakom oss och blicka framåt mot de nya stora utmaningar som Europa står inför 2023 och därefter: kriget i Ukraina och energikrisen, den gröna och den digitala omställningen, den föränderliga arbetsmarknaden och de skiftande politiska stämningarna i många delar av Europa.

Med tanke på Europas dystra ekonomiska utsikter för året måste EU fastställa rätt prioriteringar, och de måste vara tydliga. Året inleds med att Sverige tar över ordförandeskapet för Europeiska unionens råd. Landet har för avsikt att fortsätta

att ge humanitärt bistånd till Ukraina och samtidigt fokusera på den gröna omställningen och på att förbättra EU:s ekonomi, särskilt som vi i år förbereder oss för att fira den inre marknadens 30-årsjubileum.

2023 har också utnämnts till Europaåret för kompetens.

En arbetskraft med den kompetens som efterfrågas leder också till innovation och säkerställer att ingen hamnar på efterkälken varken i den ekonomiska återhämtningen eller i den gröna och den digitala omställningen. Kompetens kommer därför att spela en framträdande roll i hanteringen av Europas utmaningar.

Även om Europaåret för ungdomar nu är över kommer vårt fokus på frågan inte att upphöra. Vår kommitté utarbetade ett flertal yttranden om ungdomsfrågor under fjolåret, och fortsätter att förespråka att EU:s politik och lagstiftning ska vara "["ungdomssäkrad"](#)". Europeiska ekonomiska och sociala kommittén kommer att fortsätta att arbeta för lösningar för ungdomar som också tar

hänsyn till deras krav på en bättre planet.

Vid COP27 i Sharm el-Sheikh i november 2022 ingick en ungdomsdelegat i kommitténs delegation, som företrädare för unga människors röst i frågor som rör klimatkrisen och hållbarheten. I år kommer vi att fortsätta att efterfråga en starkare roll i förhandlingarna för ungdomar och hela det organiserade civila samhället i syfte att säkerställa social rättvisa under omställningsprocessen.

Under 2022 gjorde vi också insatser för att förbättra jämställdheten. Kommittén anordnade en rad evenemang till stöd för Europaparlamentets jämställdhetsvecka, där ett brett spektrum av frågor som påverkar kvinnor diskuterades, bland annat deras roll i den sociala ekonomin, energifattigdom, våld i hemmet, kvinnliga företagares tillgång till finansiering samt kvinnors reproduktiva och sexuella rättigheter. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén är fast besluten att fortsätta arbeta för jämställdhet och jämställdhetsintegrering inom alla politikområden i år och kommande år.

Med så många utmaningar framöver kan Europeiska unionen endast nå framgång genom att systematiskt involvera det europeiska civila samhället i beslutsfattandet. Förhoppningsvis kan vi tillsammans klara av dessa utmaningar. Förhoppningsvis kommer vi också under detta nya år att kunna hitta tillbaka till den säkerhet, fred och förståelse som vi har kommit att ta för givet. Jag önskar Europa ett produktivt år och er alla en god hälsa och välgång.

Giulia Barbucci, EESK:s vice ordförande med ansvar för budgeten

KOMMANDE EVENEMANG

Bryssel den 22–23 februari 2023

EESK:s plenarsession

Bryssel den 27–28 februari 2023

Konferens för berörda aktörer inom den cirkulära ekonomin 2023

Bryssel den 23–24 mars 2023

[Ditt Europa, din mening! 2023](#)

RAKT PÅ SAK

I vårt avsnitt "Rakt på sak" ber vi EESK-ledamöter att belysa de mest betydelsefulla förslagen kommittén utarbetar i syfte att hantera viktiga frågor som påverkar EU.

I detta nummer berättar **Kinga Joó**, EESK-ledamot och yttrandets föredragande, om den europeiska strategin för vård och omsorg och dess syfte att säkerställa tillgång till vård- och omsorgstjänster av god kvalitet och till överkomliga priser i hela EU, samt att förbättra stödet till såväl vårdtagare som vårdgivare, i både professionella och informella sammanhang.

KINGA JOÓ: "VI BEHÖVER VÅRD OCH OMSORG AV HÖG KVALITET FÖR ALLA"

Den **europeiska strategin för vård och omsorg** inleds med konstaterandet att **alla ger eller får vård och omsorg under något skede av livet. Det stämmer, men vård och omsorg av hög kvalitet för alla är fortfarande inte verklighet för många i Europa, vilket var en av de drivande faktorerna bakom strategin.**

I vårt [yttrande om strategin](#) fokuserar vi på några få huvudpunkter. För det första betonar vi att alla vård- och omsorgslösningar måste respektera individens val, vilket innebär att en person eller en familj bör kunna välja mellan vård och omsorg som ges på institution, i hemmet eller i närsamhället, och ingen bör vara tvungen att hålla till godo med en enda form av vård och omsorg på grund av brist på alternativ.

Jämställdhetsdimensionen och hur man ska ta itu med könsstereotyper står i centrum för strategin och för våra rekommendationer. Vi upprepar att insatser bör göras för att uppmuntra fler män att ansluta sig till arbetskraften inom vård- och omsorgssektorn och för att säkerställa en bättre fördelning av omsorgsuppgifterna inom hushållen.

I strategin erkänner man helt riktigt att formell och informell vård och omsorg går hand i hand, att ingendera utesluter den andra och att båda behöver stöd. Vård och omsorg i hemmet tillhandahålls ofta av anhörigvårdare. De flesta av dem är kvinnor och släktingar till den vård- och omsorgsbehövande och bär den största delen av bördan, vilket påverkar deras yrkes- och privatliv. Vi rekommenderar att man identifierar dessa anhörigvårdare och kartlägger deras behov i syfte att tillgodose dem på ett ändamålsenligt sätt. Vi ser också potential i system för validering av färdigheter att underlätta erkännandet av deras "osynliga arbete".

Dessutom upprepar vi vårt förslag om att inrätta en europeisk vård- och omsorgsgaranti för att säkerställa livslång tillgång till högkvalitativ hälso- och sjukvård och omsorg till ett överkomligt pris för alla som bor i EU. Detta instrument skulle bidra till att ta itu med brister i vården och omsorgen och främja anständiga arbetsvillkor för vårdare, inbegripet anhörigvårdare.

Slutligen vill jag betona att vi också fokuserar på genomförande-, övervaknings- och utvärderingsaspekterna av de två förslagen till rekommendation från rådet om förskoleverksamhet och barnomsorg respektive långvarig vård och omsorg som en del av den strategi som rådet antog i december 2022. Vi efterlyser en

”EN FRÅGA TILL ...”

”En fråga till ...”

I den här månadens ”En fråga till ...” har vi bett Jaroslaw Pietras, f.d. generaldirektör vid Europeiska unionens råd, att diskutera en mycket aktuell fråga som upptar allas tankar, nämligen energikrisen.

Jaroslaw Pietras är för närvarande gästforskare vid Wilfried Martens Centre for European Studies i Bryssel och gästprofessor vid College of Europe i Brygge. Mellan åren 1990 och 2006 tjänstgjorde han i sitt hemland Polen som statssekreterare vid finansministeriet, statssekreterare med ansvar för Europafrågor och chef för byrån för kommittén för europeisk integration. Under perioden 2008–2020 var han generaldirektör vid Europeiska unionens råd och arbetade då med många olika politikområden, bland annat energi. Han har en doktorsexamen i ekonomi från Warszawas universitet och är författare till en rad publikationer om frågor som rör EU, hållbarhet och handel. Han har också mottagit Fulbright-stipendiet och varit ledamot av styrelsen för tankesmedjan Bruegel (2008–2011).

Jarosław Pietras: ”Energikrisen är ännu inte över”

EESK info: Jarosław Pietras, vilka tankar har du om EU:s energimarknad just nu och hur ser framtiden ut?

Jarosław Pietras: Det tak på gaspriser som EU:s energiministrar enats om ligger högt över de nivåer vi ser just nu. Då energimarknaderna öppnades under de första dagarna av 2023 förekom inga överraskningar och ingen dramatik. Gas- och oljepriserna fortsätter att sjunka, men i långsammare takt. Den nuvarande prisnivån är jämförbar med den som förelåg strax före Rysslands aggression mot Ukraina. Gasförbrukningen i EU har minskat med över 20 %, vilket inte har någon avgörande inverkan på produktions- eller uppvärmningsbehoven. Konsumenterna i alla medlemsstater har naturligtvis varit tvungna att räkna med höga energikostnader, men de har inte utsatts för minusgrader. Gasförsörjningen till hushållen har varit oavbruten. I början av detta nya år är gaslagren i Europa fyllda till mer än 80 %, vilket är ett mycket bra resultat jämfört med genomsnittet för de fem föregående vintrarna.

De europeiska länderna har vänt Ryssland ryggen när det gäller gasförsörjningen, som nu främst kommer från andra källor. Detta inbegriper importen av flytande naturgas, som 2022 var 58 % högre än 2021. I Financial Times noterades (den 7 januari 2023) att EU:s import av flytande naturgas i fjol uppgick till 137 miljarder kubikmeter naturgas, vilket ligger nära de omkring 140 miljarder kubikmeter gas som unionen mottog via rörledning från Ryssland 2021. Detta innebär att EU har minskat sitt beroende av tillförsel av rysk energi betydligt.

Detta är visserligen goda nyheter, men man måste vara medveten om att energikrisen ännu inte är över. Ovannämnda trender skulle inte ha varit möjliga om väderförhållandena i Europa hade varit svåra och om låga temperaturer hade lett till ökad uppvärmning. Dessutom har vissa energiintensiva industriella processer inte återställts fullt ut. Kinas strikta politik mot covid-19 har begränsat energitillväxten och energiefterfrågan och minskat den globala efterfrågan på energi. Dessa omständigheter ligger utanför Europas kontroll och kommer kanske inte att upprepas. Detta innebär att energimarknaderna i EU fortfarande är hotade, och beroende på hur situationen utvecklas kan det komma fler svåra tider.

Alla medlemsstater i EU är inte i lika grad drabbade av exceptionellt höga gaspriser. Eftersom EU:s inre marknad redan är ganska sammanlänkad har prischockerna dock påverkat alla och alla slag av energi. Redan före invasionen hade Ryssland inflytande över gaspriserna i Europa. Försöken att minska beroendet av ryska leveranser ifrågasattes då kraftigt. Uppvaknandet kom efter avsiktliga avbrott i gasflödena från Ryssland. Gaspriset nådde en topp på över 350 euro per megawattimme på spotmarknaden under högsommaren 2022. Ett så högt pris omsätts omedelbart i kostnaderna för andra energikällor, särskilt el, vilket drabbar miljontals konsumenter.

Vid den tidpunkten gjorde EU:s medlemsstater enorma ansträngningar för att fylla på sina gaslagringsanläggningar till den nivå som EU kräver. Detta var också en period då gaspriserna var upp till sju gånger högre än före kriget. En sådan kostnad är outhärdlig på lång sikt, och därför diskuterade EU:s energiministrar åtgärder för att hindra energipriserna från att öka okontrollerat till ohållbara nivåer. EU och dess medlemsstater agerade förstärkt tillsammans och vidtog en rad åtgärder för att stabilisera energimarknaderna, genom att överväga pristak, göra samlade upphandlingar samt införa

lagringskyldighet och solidaritetsleveranser m.m.

Eftersom utsikterna för den resterande kalla perioden inte verkar alltför dramatiska, bör EU redan nu börja tänka på nästa vinter och på unionens förmåga att klara av eventuella svårigheter i framtiden. Import av gas kräver konkret infrastruktur som inte kan bytas ut på kort varsel. Europa är anslutet via rörledningar endast till vissa exportörer, och nya försörjningskällor kräver nya terminaler. Det är tidskrävande, men måste genomföras snarast med stöd av flytande terminaler i likhet med den i den tyska hamnstaden Wilhelmshaven.

Kort sagt har risken för akuta problem när det gäller gas minskat betydligt. Alternativa gasleveranser anskaffas i stor utsträckning, nya förnybara energikällor installeras i snabbare takt och effektivitet och energibesparingar genomförs på allvar. Allt detta minskar energiförsörjningens volatilitet och sänker därmed gaskostnaden. Detta möjliggör diversifiering av energikällor och avvärjer störningar som orsakas av ett plötsligt avbrott i försörjningen från en enskild källa.

Energimarknaderna är dock fortfarande mycket sårbara för försörjningschocker. I ett sådant läge kan gaspriset öka betydligt för att balansera efterfrågan med begränsat utbud. Energiministrarna hade därför rätt i att diskutera och enas om ett tak för gaspriserna, även på den relativt höga nivån 180 euro per megawattimme och baserat på den mest volatila TTF-spotmarknaden för gas. Det fungerar som en säkerhetsventil i extrema situationer, men visst är det bättre om det inte behöver användas.

GISSA VEM SOM ÄR VÅR GÄST...

Vår hemliga gäst

I denna kolumn presenterar vi journalisters och framstående personers synpunkter, tankar och kommentarer om ämnen som är viktiga för Europa i dag. Den här gången är vår gäst den ukrainska reportern Olena Abramovytj. I början av detta nya år delar hon med sig av sina förhoppningar om en bättre värld till våra läsare.

Olena Abramovytj är en ukrainsk journalist baserad i Bryssel. Sedan den ryska invasionen i februari 2022 har hennes webbaserade tv-kanal "Inter" varit en del av det nationella nyhetsmaraton som dygnet runt bevakar kriget i en stor del av Ukraina. Olena har rapporterat om de viktigaste politiska händelserna i Bryssel (t.ex. Natos och EU:s toppmöten) för ukrainska tv-kanaler sedan 2014. Under Majdanrevolutionen i Ukraina 2013–2014 satte hon journalister från Bryssel i förbindelse med de politiska ledarna och institutionerna i Kiev.

Hon har även samarbetat med den nederländska tv-kanalen NOS i samband med utredningen av den ryska nedskjutningen av passagerarplanet MH-17.

Vid sidan av politiken har hon skrivit om sociala frågor och frivilligt bistått ukrainska arbetstagare i Belgien att kämpa för sina rättigheter. Sedan 2016 har hon också organiserat en "Ledarskapsommarskola" i sin hemstad Kovel i nordvästra Ukraina – ett kostnadsfritt mentorsprogram som ger vägledning till tonåringar när de förbereder sig för att välja sina universitetsstudier. Hon har en kandidatexamen i pedagogik och en magisterexamen i journalistik från universitetet Kiev-Mohyla-akademien.

Olena Abramovytj: Ukraina 2023 – även efter vår seger måste kampen fortsätta

"Man missar aldrig en chans att missa en chans", som ordspråket säger. Detta ordspråk spreds i Ukraina under åren innan det fullskaliga kriget bröt ut. Det ger uttryck för frustrationen över bristen på grundläggande reformer efter den orangea revolutionen 2004 och Euromajdan 2013. Självklart ledde båda till vissa förändringar, men alla stora kamper skapar höga förhoppningar, vilket leder till ännu större besvikelser om de inte infrias.

Vad kan då vi göra för att inte missa denna chans?

Som jag ser det har ett trovärdigt svar på denna fråga tillhandahållits av den ukrainska pristagaren av Nobels fredspris, Oleksandra Matvijtjuk. Oleksandra är människorättsadvokat och ledare i det civila samhället, och fokuserade därför på mänskliga rättigheter i sitt starka tacktal.

Detta kan framstå som fjärran människors grundläggande behov, såsom de beskrevs i nyårshälsningen från den ryske komikern **Jevgenij Petrosjan**: "Om du har ätit ett mål mat, tagit ett bad och det är varmt i ditt hem, då betyder det att du har tur och är född i Ryssland". Händelserna på senare tid har emellertid påvisat de förödande konsekvenserna av att europeiska ledare blundar för människorättskränkningar i Ryssland för att kunna hålla sina hem varma och värna sina ekonomier.

"En stat som mördar journalister, fängslar aktivister eller skingrar fredliga demonstrationer utgör en fara för sina egna medborgare och för andra", säger Matvijtjuk. "I det politiska beslutsfattandet måste mänskliga rättigheter vara lika viktiga som ekonomisk vinning och säkerhet. Samma bör gälla inom utrikespolitiken."

Matvijtjuk betonar att det är hög tid att vi bygger upp ett nytt globalt system i vilket mänskliga rättigheter är centrala. Detta bör inte vara en fråga enbart för politiker – det civila samhället måste vara så aktivt som möjligt i denna process. "Vi behöver en ny humanistisk rörelse, med en verklig innebörd, som är folkbildande, bygger upp gräsrotterna och gör människor delaktiga i skyddet av rättigheter och friheter", säger Matvijtjuk.

Det är dags att vi i detta passande läge genomför ett antal reformer i EU och i Ukraina. Vi måste ställa om till miljövänligare energiresurser, utan att förvänta oss att de ryska leveranserna av gas och olja ska återställas. Vi måste hitta sätt att stoppa desinformation samt rysk propaganda och med hjälp av EU en gång för alla reformera systemet för korruptionsbekämpning i Ukraina.

Kriget går in på sitt andra år och vi måste börja genomföra dessa förändringar. Vi har sett att förändring inte sker av sig själv efter ett krig eller en revolution, och det vet ukrainarna mycket väl vid det här laget. Och den här gången är det inte bara ukrainare utan även européer som hyser stora förhoppningar. När vi väl har segrat är ansvaret gemensamt för kampen för att bygga en ny, hållbar och fredlig värld. Varken ukrainare eller européer har råd att missa även denna chans.

Olena Abramovytj, Brysselkorrespondent, kanalen Inter TV, ukrainsk TV

EESK-NYHETER

Varje år borde vara Europaåret för ungdomar

Vid sin plenarsession i december diskuterade EESK de problem som ungdomar ställs inför på arbetsmarknaden. Debatten markerade slutet på Europaåret för ungdomar 2022 och början på Europaåret för kompetens 2023. Kommittén förespråkade en långsiktig strategi för ungdomars engagemang och rekommenderade att man inom ramen för Europaåren går längre än ren främjande verksamhet och utarbetar tydliga planer.

EESK:s ordförande **Christa Schweng**, som inledde debatten, framhöll att det efter covid-19-pandemin har satts nytt fokus på de föränderliga behoven på arbetsmarknaden, med alla möjligheter och risker som de innebär. "Under Europaåret för kompetens kommer EESK att fortsätta att fokusera på ungdomarnas behov och de utmaningar som de ställs inför i vår snabbt föränderliga värld."

Nicolas Schmit, kommissionsledamot med ansvar för sysselsättning och sociala rättigheter, redogjorde för sin vision för Europa: "Bättre utsikter för ungdomar, vilket innebär att man sörjer för deras trygghet och hjälper dem i deras strävan efter meningsfulla jobb och ett rikt och inkluderande socialt liv."

I en resolution som antogs vid samma plenarsession uppmanade EESK dessutom EU-institutionerna och de nationella regeringarna att stärka ungdomars deltagande i beslutsfattandet och att införa det föreslagna [EU-ungdomstestet](#). **Katrīna Leitāne**, ordförande för EESK:s samordningsgrupp för Europaåret för ungdomar, menade att det är viktigt att säkra att "Europaåret för ungdomar får konkreta och långvariga effekter och att säkerställa att ungdomar kan tycka till om beslut som påverkar deras framtid".

Med siktet inställt på 2023 har kommittén antagit [ett yttrande om Europaåret för kompetens](#), i vilket den uttrycker sin oro över att agendan för året är alltför fullspäckad och prioriteringarna alltför många. Föredraganden, **Tatjana Babrauskienė**, sade att "i all verksamhet inom ramen för Europaåret för

kompetens 2023 måste man sträva efter största möjliga framsteg på alla områden som rör utbildning, där sociala och generella färdigheter hör till de 'rätta färdigheter' som bör främjas”.

I yttrandet uppmuntras kommissionen också att säkerställa att flyktingar och asylsökande kan validera sina färdigheter och sin kompetens i EU och erbjuder kompetenshöjning och omskolning för att lättare komma in på arbetsmarknaden. ”Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt våra ukrainska vänner. Vi vill främja en stark generation unga ukrainare och inte skapa en ny förlorad generation i Ukraina, vilket den ryska regimen hoppas på”, avslutade **kommissionsledamot Nicolas Schmit**. (gb)

Ekonomiska aspekter av jämställdhet är fortfarande en bristvara i EU:s politik

EESK höll vid sin plenarsession i december en debatt om den roll som finanspolitiken och den offentliga återhämtningspolitiken spelar för att främja jämställdhet och kvinnors ekonomiska egenmakt i EU. Diskussionen var kopplad till antagandet av två yttranden: ett om budgetering och investeringar ur ett könsperspektiv och ett om hur medlemsstaterna kan förbättra det sätt på vilket de direkta och indirekta åtgärder som de föreslår i sina återhämtnings- och resiliensplaner påverkar jämställdheten.

Jämställdhet är fortfarande långt ifrån en realitet i EU, särskilt när det handlar om ekonomisk egenmakt och tillgång till riskkapital och finansiering. ”Vi har inte råd att bortse från kvinnors potential i samband med återhämtningen efter pandemin. Jämställdhetsintegreringen måste realiseras i de nationella återhämtningsplanerna, liksom i den makroekonomiska politiken och den globala utvecklingen”, framhöll EESK:s ordförande **Christa Schweng** i sitt öppningsanförande inför debatten.

Maria Nikolopoulou, föredragande för [EESK:s yttrande ”Investeringar på grundval av kön i de nationella planerna för återhämtning och resiliens”](#), tillade: ”Jämställdhet är inte bara en kvinnofråga utan något som gynnar oss alla. Såväl kvinnors som mäns och civilsamhällesorganisationernas deltagande är avgörande för att man ska kunna upptäcka de områden som måste åtgärdas genom budgeten”.

Ody Neisingh, föredragande för [EESK:s yttrande ”Investeringar med ett könsperspektiv som ett sätt att öka jämställdheten i EU”](#), noterade: ”Ekonomiska aspekter av jämställdhet är fortfarande en bristvara i EU:s politik. Även om beslutsfattarna har fått upp ögonen för investeringar med ett könsperspektiv och jämställdhetsbudgetering saknas alltså ett systematiskt fokus.”

Till sist kommenterade **Cinzia Del Rio**, medföredragande för yttrandet om investeringar med ett könsperspektiv, de könsspecifika åtgärderna i planerna för återhämtning och resiliens: ”Man bör prioritera att trappa upp de direkta och indirekta jämställdhetsåtgärderna i samband med genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens. Detta kräver en målinriktad offentlig politik samt tydliga och varaktiga

- reglerar terminsmarknaden för livsmedelsderivat, såsom var fallet fram till slutet av förra århundradet,
- reglerar råvaruindex och livsmedelsindex, i synnerhet genom att reglera och förbjuda råvaruindexfonder och replikering via swappar och börshandlade produkter,
- tar itu med monetariseringen av livsmedelssektorn, t.ex. genom att införa en global skatt på övervinster och en livsmedelsspekulationsskatt, samt bryter oligopol på alla nivåer i den internationella kedjan för livsmedelshandel, och
- ökar insynen på marknaden genom att förbättra rapportering om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning (ESG) och icke-finansiell redovisning av aktörer som ägnar sig åt spekulation. (ks)

EESK stöder en obligatorisk konkurrenskraftskontroll av EU:s politik och bestämmelser

Konkurrenskraftskontrollen bör tillämpas inom ramen för alla EU:s politiska processer och lagstiftningsprocesser. Det framhåller EESK i ett nytt yttrande där man också förespråkar en "konkurrenskraftsagenda" för EU.

I [yttrandet](#), som antogs vid plenarsessionen i december, framhåller EESK att effekterna av EU:s politik och bestämmelser på EU-företagens konkurrenskraft måste bedömas på ett mycket mer heltäckande och systematiskt sätt än vad som är fallet i dag.

En konkurrenskraftskontroll bör omfatta lagstiftning, skatteåtgärder, strategier, program, internationella avtal och till och med den europeiska planeringsterminen. Man bör titta på dessas inverkan på företag, sysselsättning, arbetsvillkor och efterlevnadskostnader. Man bör beakta hur de kan påverka företag i olika sektorer, av olika storlek och med olika affärsmodeller, på både kort och lång sikt.

Europas andel av världens BNP har minskat under ganska lång tid och skulle kunna sjuka till mindre än 10 % fram till 2050. Utsikterna på kort sikt är inte ljusare, med efterdyningarna av covid-19-krisen, kriget i Ukraina, den stigande inflationen, de kraftigt ökande energipriserna och beroendet av viktig utländsk import. Om man dessutom lägger till den gröna och den digitala omställningen får man en ganska bra bild av de enorma utmaningar som företagen i EU står inför.

Hur kan vi se till att konkurrenskraft och företag får en mer framträdande roll i EU:s beslutsfattande? EESK föreslår en tredelad strategi.

För det första föreslår EESK att man på teknisk nivå **förstärker kommissionens konsekvensbedömning** genom att göra konkurrenskraftskontrollen obligatorisk och mycket mer omfattande.

"Kommissionen måste redan göra konsekvensbedömningar där ett initiativs effekter på konkurrenskraften beaktas", sade **Christian Ardhe**, föredragande för EESK:s yttrande. "Det finns dock också ett behov av

förbättringar, särskilt när det gäller genomförande och tillämpning.”

För det andra bör konkurrenskraften på politisk nivå ges tillräcklig tyngd vid **utformningen av nya initiativ**, som bör bedömas utifrån hur de bidrar till och stöder konkurrenskraften.

För det tredje efterlyser kommittén en särskild **konkurrenskraftsagenda** med det långsiktiga målet att stärka EU:s konkurrenskraft.

”Med detta yttrande vill vi verkligen ta upp hur konkurrenskraften övervakas och ta hänsyn till komplexiteten på detta område”, sade **Giuseppe Guerini**, medföredragande för yttrandet. ”I dag är konkurrenskraft inte längre något som påverkar enskilda företag – det handlar egentligen om ekosystem. Därför måste vi anta en mer komplex syn när vi tittar på frågan.”

Yttrandet utarbetades på begäran av det **tjeckiska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd**. (dm)

Europa–Medelhavssamarbetet efter covid-19: det civila samhällets organisationer är viktiga när det gäller att hålla igång ekonomin och samhället

Vid EESK:s plenarsession i december hölls en debatt om återuppbyggnaden och motståndskraften i Europa-Medelhavsområdet efter covid-19-pandemin, med fokus på digital kompetens.

EESK:s ordförande **Christa Schweng** lyfte fram den viktiga roll som regionalt samarbete och regional dialog och särskilt nätverket av lokala civilsamhällesorganisationer spelar. Hon påpekade att Medelhavsunionen och Anna Lindhs stiftelse är mycket viktiga partner till EESK och två centrala pelare i Europa-Medelhavspartnerskapet.

Álvaro Albacete Perea, vice generalsekreterare för Medelhavsunionen, och **Josep Ferré**, verkställande direktör för Anna Lindhs Europa-Medelhavsstiftelse för kulturell dialog, betonade hur viktigt det är att stärka förbindelserna mellan EU och södra Medelhavsområdet.

Digitaliseringen är avgörande för den ekonomiska och sociala utvecklingen i hela Europa-Medelhavsområdet. I yttrandet på eget initiativ med titeln ”Den digitala omställningen i Europa-Medelhavsområdet”, som utarbetats av **Dolores Sammut Bonnici** och som antogs vid plenarsessionen, framhålls vikten av att minska den digitala klyftan mellan de olika länderna, mellan stads- och landsbygdsområdena och mellan generationerna. (mp)

En effektiv kommunikation om rättsstatsprincipen kräver att EU inriktar sig på gemensamma samhällsvärderingar och personliga berättelser

EESK uppmanar EU och medlemsstaterna att arbeta för att förbättra kommunikationen till allmänheten om de grundläggande rättigheterna och rättsstatsprincipen. I ett yttrande som antogs i december föreslår kommittén att man fokuserar på rättvisa och ger en röst åt personer som själva upplevt människorättskränkningar.

Vissa uppfattar rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna som alltför abstrakta, avlägsna, jargongmässiga och juridiska begrepp.

Kommittén anser att detta är verklig risk som EU måste ta itu med.

Cristian Pîrvulescu, föredragande för [EESK:s yttrande "Kommunikation om grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen"](#), förklarar att "bristen på tydlig kommunikation och utbildning på europeisk och nationell nivå om dessa principer gynnar demokratins fiender. Vi efterlyser mer stöd till civilsamhällesorganisationernas upplysningsarbete och mer undervisning om detta i skolorna."

Medföredragande **José Antonio Moreno Díaz** understryker att "enskilda personer inte kan försvara sina grundläggande rättigheter om de inte förstår vad de faktiskt innebär. EU:s aktörer, institutioner, medlemsstater och civila samhälle kan göra skillnad genom att omvandla abstrakta begrepp i meningsfulla och praktiska frågor och skapa en gemensam europeisk kultur kring grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen."

I EESK:s yttrande argumenteras det för att skyddet av mänskliga rättigheter och av rättsstatsprincipen inte är möjligt i avsaknad av en välfärdsstat. De två är sammankopplade: om välfärdsstaten inte längre fungerar kan samhället komma att betrakta rättsstaten som ett tomt begrepp. Denna koppling noteras även i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som är ett viktigt politiskt verktyg för att bygga en mer inkluderande union.

Kommittén uppmanar alla EU-institutioner att visa nolltolerans för överträdelser av rättsstatens principer i EU:s medlemsstater. Här bör EU fortsätta att använda sig av den [definition av rättsstatsprincipen som ges av Europeiska kommissionen för demokrati genom lag](#), som tillhandahåller en tydlig beskrivning av de grunder som omfattas av rättsstatsprincipen. (gb)

Asbest: EU bör gå längre än det gränsvärde som kommissionen föreslår

I ett yttrande som EESK antog vid sin plenarsession i december förordas att det tekniska gränsvärdet för asbestexponering på sikt bör fastställas till en lägre nivå än den som kommissionen nu föreslår i ett nyligen framlagt direktiv om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet.

”Arbetsmarknadens parter kan gå längre än det nya gränsvärde som kommer att gälla enligt direktivet, och vidta lämpliga åtgärder för att ytterligare minska förekomsten av asbestfibrer på arbetsplatser”, konstaterar EESK i yttrandet ”[Skydd mot exponering för asbest i arbetet](#)”.

EESK anser att det tekniska gränsvärdet på sikt bör fastställas till 0,001 fibrer/cm³ efter en rimlig övergångsperiod.

”Vi välkomnar kommissionens ambition att minska förekomsten av cancer, liksom de specifika insatserna för att minimera förekomsten av exponering för asbest i arbetet. Detta utgör en god grund för att på sikt gå vidare mot en nolltolerans i fråga om asbestexponering. Vi anser dock att EU bör gå längre än vad kommissionen föreslår”, betonar föredraganden för EESK:s yttrande, **Ellen Nygren**.

”Det finns inte någon nivå av asbestexponering som kan anses vara säker att utsättas för och som inte innebär en risk för cancer. Trots detta, och det nu gällande förbudet mot användning av ny asbest, finns det fortfarande många arbetsplatser där arbetstagare exponeras för detta dödliga ämne”, påpekar hon. Enligt uppgifter presenterade vid en hearing som EESK nyligen höll dör cirka 90 370 personer varje år inom EU till följd av asbestrelaterad cancer, vilket visar på behovet av ett sänkt gränsvärde.

För att detta mål ska kunna uppnås rekommenderar EESK att man tar fram en färdplan med kompletterande åtgärder som går längre än kommissionens förslag. Det handlar bland annat om finansiellt stöd till företag och regioner som annars inte skulle kunna uppnå målet.

Med tanke på att många människor kan vara exponerade för asbest utan att ens veta om det uppmanar EESK kommissionen att anordna en informationskampanj för att genom alla möjliga kanaler, inklusive media, utbilda allmänheten om asbest och dess skadeverkningar.

Alla arbetstagare som faktiskt riskerar eller misstänks riskera exponering bör genomgå kontroller, och resultaten bör dokumenteras, så att deras hälsa undersöks och följs upp ordentligt varje gång de byter arbetsplats under sitt yrkesliv. (II)

Olagliga tillgångar: nytt EU-direktiv kommer att bidra till kampen mot organiserad brottslighet

Vid sin plenarsession i december välkomnade EESK kommissionens förslag till direktiv om återvinning och förverkande av tillgångar som ett viktigt steg i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism i EU. Trots en generell förbättring i vissa medlemsstater är andelen tillgångar som härrör från brott och som fryses eller förverkas fortfarande extremt låg i hela EU.

Genom det nya direktivet förbättras det gränsöverskridande samarbetet mellan alla myndigheter som är involverade i återvinning av tillgångar, samtidigt som EU-länderna uppmanas att utveckla nationella strategier och åläggs att inrätta minst ett kontor för återvinning av tillgångar, ett särskilt organ med uppgift att spåra och identifiera vinning av brott och annan brottsrelaterad egendom, konstaterade EESK i sitt [yttrande om återvinning och förverkande av tillgångar](#) som antogs vid plenarsessionen i december.

”Vi tycker att kommissionens förslag är mycket bra, eftersom det tillgodoser behovet av att bredda tillämpningsområdet för förverkandemekanismerna. Genom förslaget inrättas också mekanismer för gränsöverskridande samarbete i syfte att öka andelen tillgångar som återvinns. För närvarande är andelen mycket låg, med tanke på att endast 2 % av de tillgångar som härrör från brott fryses och 1 % förverkas”, sade yttrandets föredragande **Ionuț Sibian**.

Det nya direktivet innehåller dessutom en omfattande förteckning över brott – bl.a. olaglig handel med mänskliga organ, människorov, miljöbrott och handel med stulna fordon, för att bara ta några exempel – som läggs till de brott som tas upp i det nuvarande direktivet om förverkande från 2014.

EESK noterade dock att direktivet inte uttryckligen omfattar smuggling av migranter och olaglig handel med tobaksvaror, trots de stora vinster som varje år görs på dessa kriminella marknader (uppskattningsvis 289,4 miljoner euro respektive 8 309,3 miljoner euro), och uppmanade kommissionen att lägga till dessa brott i förteckningen.

EESK uppmanade dessutom kommissionen att vara ambitiösare i fråga om återanvändningen av förverkade tillgångar för sociala ändamål och att fastställa en minsta procentandel för medlemsstaternas återanvändning för sociala ändamål.

”Det är mycket viktigt att reparativa skadestånd ges direkt till de drabbade samhällena och att de drar nytta av avkastningen från dessa skadestånd. Detta är ett område där vi förväntade oss framsteg, men utvecklingen står still. Det civila samhället måste involveras i förvaltningen och avyttringen av förverkade tillgångar”, sade **Ionuț Sibian**.

En annan synpunkt från EESK:s sida var att kommissionen bör fastställa brottsoffrens rätt till ersättning med större tydlighet. Offren bör prioriteras i rangordningen mellan borgenärer, konstaterade kommittén. (II)

Europeiska mediefrihetsakten: en viktig hörnsten i försvaret av mediefriheten

EESK välkomnar kommissionens initiativ för mediefrihet, men varnar för att rena rekommendationer och en icke-bindande strategi inte kommer att räcka för att säkerställa att medierna i Europa förblir fria och opåverkade av politisk, kommersiell eller annan inblandning.

I sitt [yttrande](#) om den europeiska mediefrihetsakten (i vilket ett förslag till [förordning](#) och en [rekommendation](#) behandlades) påpekade EESK att mediernas frihet och mångfald är av grundläggande betydelse för rättsstatsprincipen och den liberala demokratin.

”Mediefriheten är hotad. Auktoritära strömningar vinner alltmer mark, även i Europa. Den tredje statsmakten är en brandvägg mot denna illiberala frammarsch. Att stärka mediefriheten är därför avgörande, och

mediefrihetsakten är ett viktigt initiativ vid helt rätt tidpunkt”, sade yttrandets föredragande **Christian Moos**.

”Vi kan konstatera att den politiska och ekonomiska inblandningen ökar alltmer i flera EU-länder när det gäller såväl offentliga som privata medier med nära kopplingar till makthavarna, vilket är oförenligt med mediernas roll som den tredje statsmakten”, sade medföredragande **Tomasz Andrzej Wróblewski**.

EESK gav sitt helhjärtade stöd till förslagen om att stärka och försvara journalisters och utgivares redaktionella oberoende. Kommittén fokuserade också särskilt på de offentliga mediernas oberoende och opartiskhet, och påpekade att det behövs tillräckliga och stabila ekonomiska resurser för att uppnå detta.

Ett annat oroväckande problem som togs upp i yttrandet är hotet mot mediepluralismen till följd av marknadskoncentration. Informationsmonopol utgör onekligen ett hot, och åtgärder måste vidtas mot mediemogulers och oligarkers övertagande av medier.

Det bör finnas insyn i medieägandet och insynskraven bör vara bindande, men detta får inte leda till en alltför stor administrativ börda för små mediekanalet. Bristen på oberoende hos vissa nationella tillsynsorgan utgör en ytterligare källa till oro. Om de inte är helt oberoende bör de inte delta i den föreslagna europeiska medienämnden.

EESK underströk att den europeiska mediefrihetsakten är en förordning med direkt verkan. Samtidigt ifrågasatte kommittén om den icke-bindande strategin i rekommendationen är ett effektivt sätt att uppnå

mediefrihetsaktens mål.

”Rena rekommendationer räcker inte för att garantera mediernas frihet och mångfald i medlemsstaterna. Fria och oberoende medier måste vara bindande kriterier för rapporten om rättsstatsprincipen och för att aktivera mekanismen i medlemsstater där myndigheterna kränker mediernas frihet och oberoende”, avslutade **Christian Moos**. (II)

Utbildning bör utgöra kärnan i en hållbar utveckling

Utbildning kan bidra till omställningen från fossilbränslebaserade samhällen till cirkulära och hållbara sådana. I ett yttrande på eget initiativ som antogs i december efterlyser EESK transformativ utbildning som ger ungdomar möjlighet att bidra till den gröna omställningen.

Humanistiska värden bör utgöra kärnan i utbildning för hållbar utveckling, och fokus bör ligga på de miljömässiga och sociala konsekvenserna av mänskligt beteende. Detta innebär att utbildningen behöver omdefinieras, från förskola till universitet och därefter.

”Hållbarhet är inte bara en miljöfråga. Det finns många aspekter, och alla 17 mål för hållbar utveckling är lika viktiga. Utbildning spelar en central roll eftersom den är en viktig möjliggörande faktor för alla andra mål för hållbar utveckling”, sade **Tatjana Babrauskienė**, föredragande för

[EESK:s yttrande ”Att ge ungdomar egenmakt för att uppnå hållbar utveckling genom utbildning”](#).

Kritiskt tänkande och välgrundat beslutsfattande bör läras ut i skolan så att barn kan ta sig an frågor med koppling till hållbar utveckling. På en grundläggande nivå bör barn få lära sig om hållbar energi, konsumtion och produktion, minskat matsvinn och hur man gör ansvarsfulla livsmedelsval.

I en nyligen antagen [rapport om utvärderingen av EU:s skolprogram](#) läggs ytterligare rekommendationer fram om hur skolsystemet kan förbättras för att främja hållbar utveckling. ”Att förbättra åtgärderna för kostundervisning, genom att avsätta tid i klassrummet för undervisning om livsmedlens ursprung och värde samt anordna besök på bondgårdar och livsmedelsföretag, skulle kunna göra EU:s skolprogram mer effektivt och bidra till ungdomars utbildning om hållbar hälsosam kost”, sade föredraganden **Arnold Puech d’Alissac**. EESK efterlyser även en bättre användning av medlen för utbildning för hållbar utveckling, t.ex. med avseende på faciliteten för återhämtning och resiliens, Erasmus+, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+.

Genomförandet av utbildning för hållbar utveckling har för närvarande kommit olika långt i medlemsstaterna, och kommer att behöva anpassas till lokala förhållanden.

”Vi måste se till att ingen tid går till spillo när det gäller att ställa om utbildningen för att garantera en hållbar framtid i medlemsstaterna, och det är ytterst viktigt att ungdomar, lärare och föräldrar involveras aktivt i processen”, sade **Tatjana Babrauskienė**. (ks)

Maritim industri: EESK förnyar sin varning beträffande riskerna för tekniksektorn

Sektorn för maritim teknik behöver snarast politik och investeringar för att kunna konkurrera internationellt. Det framhåller EESK i ett färskt förberedande yttrande. Fokus bör ligga på kompetensutveckling, finansiering och marknadstillträde.

Om EU underlåter att genomföra en särskild strategi för den maritima industrin riskerar unionen att bli alltmer beroende av Asien när det gäller fartyg och maritim utrustning. Många europeiska hamnar ägs redan helt eller delvis av kinesiska företag. I en hållbar strategi bör man ompröva denna ägarstruktur.

”EESK menar att det är nödvändigt med omedelbara åtgärder för att stärka EU:s motståndskraft på det maritima området, återfå den globala konkurrenskraften, slå vakt om EU:s starka ställning i fråga om komplex fartygsbyggnad samt värna EU:s strategiska oberoende på det maritima området”, sade **Anastasis Yiapanis**, föredragande för [EESK:s yttrande](#).

En expertgrupp för sjöfart och en europeisk industriallians för sektorn för maritim teknik bör inrättas för att hjälpa sektorn att återvinna sin konkurrenskraft.

Trots ett yttrande på eget initiativ som EESK antog 2018, [”LeaderSHIP 2020-strategin som en vision för industrin för sjöfartsteknik”](#), där man efterlyste starkare stöd för den maritima sektorn, har EU och de nationella myndigheterna underlåtit att tillhandahålla den politik som krävs.

EESK uttrycker oro över de hinder som europeiska företag möter när de vill bedriva verksamhet i Asien. Kommittén uppmanar kommissionen att göra mer för att fastställa globala handelsregler och menar att kommissionen omgående måste vidta åtgärder mot utländsk subventionering och skadlig prissättning av fartyg.

Befintliga bilaterala frihandelsavtal bör uppdateras för att säkerställa fritt marknadstillträde för EU:s företag inom den maritima sektorn, och detta måste inkluderas i framtida avtal. Om de internationella förhandlingarna om detta misslyckas måste EU överväga ensidiga åtgärder för att stärka sin position jämte internationella konkurrenter.

I sitt yttrande noterar EESK också den viktiga roll som industrin för maritim teknik spelar för att en hållbar blå ekonomi ska kunna uppnås.

”EESK efterlyser brådskande åtgärder som stimulerar den inhemska efterfrågan på miljövänliga och högteknologiska fartyg, inbegripet ett EU-program för förnyelse av flottan och anpassning av befintliga fartyg i linje med målen för den europeiska gröna given”, sade medföredraganden, **Christophe Tytgat**.

Enligt EESK har arbetsmarknadens parter och lokala tillverkare förgäves väntat på åtgärder som kan stimulera sektorns omställning till miljövänliga fartyg samt alternativa bränslen och alternativ teknik för att uppfylla kraven i 55 %-paketet. Kommittén välkomnar dock inrättandet av [partnerskapet för utsläppsfria vattenvägstransporter](#), som verkar för utsläppsfri sjöfart.

EESK efterlyser starkare ekonomiskt stöd för [EU-pakten för kompetens](#) och kampanjer för att göra sektorn mer attraktiv för alla arbetstagare, från ingenjörer till svetsare och elektriker. Omfattande program för omskolning, kompetensutveckling och yrkesutbildning behövs för att se till att sektorn kan genomföra den gröna och den digitala omställningen, enligt EESK. (ks)

[Latinamerika behöver ett nytt socialt kontrakt som kan stimulera den ekonomiska återhämtningen](#)

I ett yttrande på eget initiativ om den socioekonomiska situationen i Latinamerika efter covid-19-krisen, antaget i december förra året, konstaterar EESK att det behövs ett nytt socialt kontrakt i Latinamerika för att säkerställa politiskt ansvar, inkludering, socialt skydd och arbetstillfällen av god kvalitet. Ett fritt och demokratiskt organiserat civilt samhälle är den bästa utgångspunkten.

Covid-19-pandemin slog extremt hårt mot Latinamerika och blottlade bristerna i den politik som bedrivits under årtionden, och som visade sig vara ineffektiv i hanteringen av rådande utmaningar. Rysslands invasion av Ukraina har förvärrat den ekonomiska turbulensen genom att orsaka störningar i de globala leveranskedjorna och bidra till ökad inflation.

I yttrandet ”[Den socioekonomiska situationen i Latinamerika efter covid-19-krisen: det civila samhällets roll i återhämtningsprocessen](#)” förordas att regionen behöver ett nytt socialt kontrakt, vilket skulle kunna åstadkommas genom övergripande avtal mellan socioekonomiska grupper, mellan regioner och mellan generationer.

Beträffande det civila samhällets roll framhöll EESK-ledamoten och föredraganden för yttrandet, **Josep Puxeu Rocamora**, följande: ”Europa och Latinamerika har förbundit sig till demokrati och rättsstatsprincipen, vilket innebär att det civila samhället ska involveras aktivt och ha en ledande roll när det

gäller utveckling och att övervinna kriser, varvid den dialog som krävs för ett nytt socialt kontrakt främjas.”

Europa måste stärka sina förbindelser med Latinamerika, med särskilt fokus på de sociala, gröna och digitala omställningarna. ”Vi måste snarast investera i fler insatser för att bygga allianser med likasinnade partner i Latinamerika”, påpekade **Josep Puxeu Rocamora**. ”Vi har tagit dessa förbindelser för givna alltför länge. Vi måste anstränga oss för att komma ikapp, med tanke på att vi i nuläget står inför stark konkurrens från andra aktörer.”

Denna allians kräver enligt EESK ett fullständigt erkännande och deltagande av det organiserade civila samhället, människorättsorganisationer, fackföreningar och näringslivsorganisationer samt miljöorganisationer. (at)

Det svenska EU-ordförandeskapet: EESK deltar i samtalet om prioriteringar och program

Vid ett EESK-sammanträde i Stockholm den 15 december redogjorde Christian Danielsson, statssekreterare för EU-frågor, för den politiska inriktningen för det kommande svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd. EESK har ombetts att bidra med synpunkter i sex nyckelfrågor.

EESK fick höra att stöd till Ukraina och fokus på EU:s gröna omställning och konkurrenskraft är några av ledorden för det svenska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd, som löper från januari till juni 2023.

Vid ett sammanträde i presidiet, EESK:s styrorgan, som hölls i Stockholm den 15 november 2022, framhöll EESK:s ordförande **Christa Schweng** att EU med tanke på alla utmaningar som väntar bara kommer att nå

framgång om det europeiska civila samhällets organisationer ständigt involveras.

”Med tanke på Europas dystra ekonomiska utsikter måste vi fastställa rätt prioriteringar, och de måste vara tydliga”, konstaterade hon. ”Att återhämtningen säkerställs och företag och att människor som brottas med hög inflation och framför allt höga energipriser stöds är av avgörande betydelse för våra ekonomier, våra samhällen och våra demokratier.”

Christian Danielsson, statssekreterare för EU-frågor, noterade: ”Vi får inte bortse från att prioriteringarna är viktiga, men ordförandeskapets huvuduppgift kommer att vara ordförandeskapet självt: att föra arbetet framåt och uppnå resultat som är bra för medborgarna, medlemsstaterna och Europa. Vi kommer att anstränga oss till det yttersta när det gäller detta.”

Christian Danielsson underströk att det svenska ordförandeskapet kommer att fortsätta att bistå Ukraina med humanitärt stöd och fokusera på att förbättra EU-ekonomins resultat och konkurrenskraft.

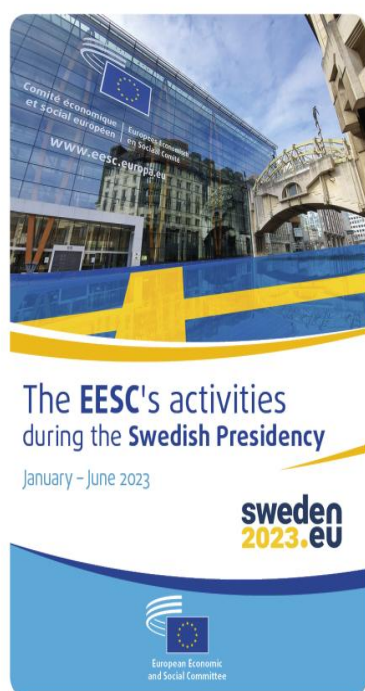
Det svenska ordförandeskapet kommer närmare bestämt att fokusera på att

- påskynda klimatomställningen,
- stärka EU:s konkurrenskraft för framtidens jobb,
- slå vakt om EU:s grundläggande värden,
- skapa säkerhet för EU:s medborgare och stärka EU:s roll i världen,
- bekämpa den organiserade brottsligheten.

Det svenska ordförandeskapet har bitt EESK att bidra med sina synpunkter och sin sakkunskap i följande frågor, i form av förberedande yttranden:

- Inre marknaden 30 år – hur kan den inre marknads funktionssätt förbättras ytterligare?
- Omställningen till ett långsiktigt hållbart transportsystem
- Ungdomarnas roll i den gröna omställningen
- Fördelarna med modern industriell träbyggnation
- Ytterligare förstärkning av EU:s digitala konkurrenskraft
- Utveckling av kompetens och färdigheter i samband med den gröna och den digitala omställningen

Mer information kan hittas i EESK:s senaste broschyr "EESK:s verksamhet under det svenska ordförandeskapet", som finns på vår [webbplats](#). Broschyren är tillgänglig på engelska, svenska, franska och tyska. (mp/dm)

NYHETER FRÅN GRUPPERNA

2023: Det är dags att anta en konkurrenskraftsagenda

Av Stefano Mallia, ordförande för Arbetsgivargruppen vid EESK

Under den första hälften av 2023 är det läge att driva på för att EU ska ge en konkurrenskraftsagenda högsta prioritet.

2022 var ett annus horribilis för Europa. I och med att Ryssland hämtade tillbaka kriget till den europeiska kontinenten krossades tron på och förhoppningarna om en varaktig fred i Europa i stort.

En sak är helt uppenbar: utan fred är välstånd omöjligt. Arbetsgivargruppen har uttryckt sitt fulla stöd för EU:s åtgärder för att stödja Ukraina i denna svåra tid och påbörja arbetet med att återuppbygga landet, redan innan kriget är över.

Samtidigt som vi fortsätter våra ansträngningar att hjälpa Ukraina fortsatte vi under 2022 också att verka för EU:s återhämtning. Vi har visat prov på beslutsamhet i vårt arbete med att inom ramen för konferensen om Europas framtid efterlysa ett starkare fokus på konkurrenskraft, genom att man inrättar god praxis i form av en konkurrenskraftskontroll, i syfte att bygga upp en starkare och motståndskraftigare ekonomi. Kommissionen och EU-ordförandeskapen har varit mycket lyhörda för denna efterlysning, och ett sådant instrument håller nu på att tas fram. Ännu viktigare är att det framstår som alltmer uppenbart för alla att EU måste anta en konkurrenskraftsagenda där företagets hållbarhet och styrka står i centrum. Det är bara så vi kan säkra ett välmående samhälle där vi har medel att ge medborgarna en god livskvalitet.

När vi blickar framåt mot 2023 får vi inte glömma att situationen kräver skyndsamhet. Vi måste arbeta ännu hårdare för att utveckla en ambitiös och framåtblickande agenda, med vederbörlig hänsyn till företagets behov och problem. Den rådande situationen gör att vi måste ta sikte på en rad grundläggande mål, nämligen följande:

- Konkurrenskraftig tillgång till produktionsmedel (energi, råvaror, arbetskraft, kapital och data).
- Fullt utnyttjande av potentialen hos den inre marknaden och de därmed sammanhängande friheterna, genom skapandet av en fullfjädrad digital inre marknad.
- Säkerställande av att en öppen och regelbaserad utrikeshandel blir en ny pelare i EU:s ekonomi.
- Uppnående av den gröna och den digitala omställningen – som vi helhjärtat står bakom – på ett kostnadseffektivt sätt, som främjar företagande och innovation.

Under den första hälften av 2023 är det läge att driva på för att konkurrenskraftsagendan ska ges högsta prioritet. I en värld full av osäkerhet kan vi vara säkra på en sak: utan en välmående och konkurrenskraftig union är det sociala välbefinnandet i vårt samhälle i stor fara.

Läs hela artikeln [här](#). (dv/kr)

Illustrationer av tvångsarbete: en ILO-utställning vid EESK

Av EESK:s Arbetstagargrupp

Vid en [ILO-utställning](#) i EESK:s lokaler i december i fjol visades de bästa serieteckningarna från en ILO-tävling. De lyfter fram människors vidriga upplevelser av tvångsarbete runt om i världen.

Enligt ILO:s beräkningar för 2021 är 27,6 miljoner människor utsatta för tvångsarbete. En svindlande siffra.

Människor tvingas att arbeta mot sin vilja under hot av olika slag, t.ex. avsiktligt undanhållande av lön, hot om avsked, påtvingad inspärning samt fysiskt och sexuellt våld. Listan kan göras lång. Fenomenet är utbreddt i hela världen och situationen har förvärrats i och med covid-19-pandemin. Till de mest utsatta hör barn, kvinnor och migrerande arbetstagare. Enligt ILO:s beräkningar utgör kvinnor och flickor 11,8 miljoner av det totala antalet personer i tvångsarbete. Mer än 3,3 miljoner barn utsätts för tvångsarbete.

Bakom faktauppgifter och siffror döljer sig dock personliga berättelser. Därför beslutade [EESK att hålla en utställning](#) på initiativ av Arbetstagargruppens ordförande, **Oliver Röpke**, i samarbete med ILO.

Utställningen samlade de [bästa serieteckningarna från en ILO-tävling](#) som förmedlar upplevelserna hos dem som tvingas att arbeta under dessa oacceptabla villkor runtom i världen.

Sådana initiativ får oss att reflektera över vilka åtgärder som kan vidtas för att få ett slut på detta gissel, såsom att ta itu med bristen på anständigt arbete i den informella ekonomin, i enlighet med ILO:s uppmaning. I ett [pågående EESK-yttrande](#) av Arbetstagargruppens föredragande **Thomas Wagnsonner** behandlas frågan om förbud mot produkter som tillverkats genom tvångsarbete på unionens marknad. I sitt anförande vid invigningen av utställningen förklarade **Oliver Röpke** följande: "Denna utställning ger oss en tydlig bild av den svåra situation som tvångsarbetare befinner sig i, men den undersöker också vad vi kan åstadkomma när vi går samman och vidtar beslutsamma åtgärder – och det gör vi. Det är skälet till att vi vill att 2014 års protokoll till ILO:s konvention om tvångsarbete ska ratificeras av alla EU-medlemsstater!" (mg)

Séamus Boland omvald till ordförande för Gruppen för civilsamhällesorganisationer

Av Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK

Den 14 december omvalde medlemmarna i Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK med acklamation Séamus Boland till gruppordförande för ytterligare två och ett halvt år.

Séamus Boland kommer att vara gruppens ordförande även under andra hälften av den innevarande mandatperioden, från april 2023 till september 2025. Irländaren, som är jordbrukare och företrädare en organisation för landsbygds- och samhällsutveckling i kommittén, har varit gruppens ordförande sedan oktober 2020. Séamus Boland har varit ledamot av kommittén sedan 2011.

Att utrota fattigdomen, och civilsamhällesorganisationernas roll i kampen mot den, kommer att vara den övergripande prioriteringen även under hans fortsatta ordförandeskap.

”Fattigdomen är på väg att nå rekordhöga nivåer till följd av covid-19, klimatförändringarna och den geopolitiska turbulens som kriget i Ukraina gett upphov till. Den påverkar alla områden i livet och hindrar oss från att skapa en hållbar framtid för alla”, sade **Séamus Boland**. ”Fattigdomsutrotning förblir därför den främsta prioriteringen för mitt ordförandeskap, och civilsamhällesorganisationer spelar en central roll i kampen mot fattigdom. Civilsamhällesorganisationer hjälper till att lyfta fram lokala problem, fastställa lokala behov och hitta lokala lösningar. Detta är avgörande för att uppnå det första målet för hållbar utveckling, nämligen att utrota extrem fattigdom överallt.”

Inför 2023 föreslår Séamus Boland att gruppens arbete inriktas på följande prioriterade områden:

- Motståndskraftiga europeiska hälso- och sjukvårdssystem.
- Klimatförändringar, energifattigdom och sårbara grupper.
- Kompetens, digitalisering och sårbara personer.
- Civilsamhällesorganisationernas roll när det gäller att försvara och stärka den europeiska demokratin.
- Åtgärder för att stärka ungdomars egenmakt och skydda barn.

Under sitt sammanträde nominerade Gruppen för civilsamhällesorganisationer även kandidater till andra ledande befattningar inom kommittén inför den andra hälften av mandatperioden 2020–2025:

- **Krzysztof Pater** till EESK:s vice ordförande med ansvar för budgeten.
- **Baiba Miltoviča** till ordförande för sektionen för transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället (TEN).
- **Ioannis Vardakastanis** till ordförande för sektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning (ECO).
- **Panagiotis Gkofas** till kvestor.

Dessa kandidater kommer att bekräftas genom en omröstning vid kommitténs ombildning efter halva mandatperioden i april 2023.

Besök följande sida för mer information: <https://www.eesc.europa.eu/sv/news-media/news/irishman-seamus-boland-re-elected-president-eescs-civil-society-organisations-group>. (jk)

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Medverkande i detta nummer

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adress

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Jacques Delors-byggnaden, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bryssel, Belgien
Tfn +32 25469476
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EESK info kommer ut nio gånger om året i samband med EESK:s plenarsessioner. EESK info ges ut på 23 språk. EESK info är inte att betrakta som en officiell sammanfattning av EESK:s arbete. För sådan information hänvisar vi till Europeiska unionens officiella tidning eller andra publikationer från kommittén. Innehållet i EESK info får återges under förutsättning att källan anges och en länk skickas till redaktören.